

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอุดมศึกษาไทยแต่เดิมเป็นการให้การศึกษาและเป็นศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการฝ่ายบริหารของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2459 (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ 2503:1) โดยสถาปนา "โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2453 ขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (แนะนำคณะครุศาสตร์ 2519:5) ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่สอง โดยจัดเป็นมหาวิทยาลัยเปิดในตอนเริ่มต้น มหาวิทยาลัยแห่งนี้จัดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2485 ระบบการปกครองของไทยเปลี่ยนเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ จึงทำให้เกิดความจำเป็นต้องมีสถาบันอุดมศึกษาอีกแบบหนึ่ง สาขาวิชาที่เปิดสอนคือ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองและสังคมศาสตร์ สิบปีต่อมาได้มีการตั้งมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2475 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งขึ้นพร้อมกันในปี พ.ศ. 2486 มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2493 เป็นต้นมาจนถึงต้นปี พ.ศ. 2503 ได้มีการดำเนินการเพื่อประสานงานมหาวิทยาลัย และจัดทำแผนการขยายอุดมศึกษาออกไปยังส่วนภูมิภาค คือ ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขึ้นในภาคเหนือและก่อตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้ว่าจะมีการขยายด้านอุดมศึกษา แต่จำนวนที่นั่งเรียนก็ยังไม่พอแก่ความต้องการที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อสนองตอบต่อจำนวนนักศึกษาที่ต้องการเรียนในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดขึ้นในปี พ.ศ. 2515 (สำนักคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ 2503:2, 196) ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2520: 35) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และวิทยาลัยเอกชนอยู่ในสังกัด ทบวง
มหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2523:2)

ในระยะก่อนปีการศึกษา 2503 การรับนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
ต่าง ๆ นั้น มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งก็จัดสอบคัดเลือกนักศึกษากันเอง ในขณะนั้นไม่พบ
ปัญหามากนักเพราะจำนวนผู้สมัครสอบยังมีน้อยและผู้ที่ยื่นสมัครคัดเลือกไม่ได้ก็มีโอกาสเข้า
ศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมดา ซึ่ง เป็นมหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาไม่จำกัดจำนวน
ต่อมาในปีการศึกษา 2503 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการรับ
นักศึกษาเข้าโดยการจัดให้มีการสอบคัดเลือก เป็นเหตุให้ผู้ที่ต้องการจะศึกษาในมหา
วิทยาลัยต้องสอบเข้าหลายแห่งในคราวเดียวกัน ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและทรัพย์สิน
มาก (วารสาร บวรศิริ 2526:21) ดังนั้น ในปีการศึกษา 2504 สำนักงานสภา
การศึกษาแห่งชาติจึงทดลองให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
เริ่มการสอบรวมกันและ ในปีการศึกษาต่อมาคือปีการศึกษา 2505 สถาบันอุดมศึกษา
อื่น ๆ ก็เข้าร่วมในการสอบคัดเลือกร่วมเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาโดยมีสำนักงาน
สภาการศึกษาแห่งชาติเป็นศูนย์ประสานงาน แต่ละสถาบันเป็นผู้พิจารณาจำนวนนักศึกษา
ที่จะรับได้ในแต่ละปี นอกจากนั้น ยังมีสิทธิที่จะส่งผู้แทนมาร่วมในการออกและตรวจ
ข้อสอบทุกวิชา ทั้งยังทรงอำนาจที่จะตั้งมาตรการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อใช้ในการคัดเลือกนิสิต
ในขั้นสุดท้ายได้ตามความต้องการ เช่น กำหนดให้แต่ละสถาบันเป็นผู้สอบสัมภาษณ์เอง
(โพยม วรณศิริ 2514:58) และในปีการศึกษา 2516 หน้าที่ของศูนย์ประสานงาน
และรับผิดชอบในการดำเนินการสอบคัดเลือกร่วม ได้โอนจากสำนักงานสภาการ
ศึกษาแห่งชาติไปอยู่กับทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง และ
มหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบคัดเลือกร่วม โดยมีสภาการศึกษาทำหน้าที่วัด
และชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาของการสอบคัดเลือกร่วม (ลิปพนนท์ เกตุทัต
2526:43)

ปัจจุบันระบบการคัดเลือกนิสิต เพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา โดย การสอบคัดเลือกพร้อมมีทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงาน ผู้ที่ยื่นความจำนงสมัครสอบ จะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าโดยสามารถ เลือกสอบได้ 6 คณะหรือประเภทวิชาเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย การ คัดเลือกจะดูจากคะแนนสอบข้อเขียน ตามอันดับการคัดเลือกทั้ง 6 คณะ หรือประเภท วิชา ผู้ที่สอบผ่านจะต้องผ่านการตรวจร่างกาย และเข้าสอบสัมภาษณ์หรือข้อเขียนพิเศษ ซึ่งแต่ละคณะหรือประเภทวิชาเป็นผู้ดำเนินการสอบอีกที (ทบวงมหาวิทยาลัย 2522:7)

การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา แต่ละสาขา หรือแผนกวิชาจะมีกลุ่มของวิชาสอบคัดเลือกแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่ากลุ่ม วิชาที่ใช้สอบคัดเลือกในแต่ละสาขาวิชาหรือแผนกวิชาจะมีประสิทธิภาพในการทำนายผล การเรียนอย่างไร ดังนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอบคัดเลือกของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยกำลังศึกษาอยู่ ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยกับคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 และ 2522

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อหาสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกที่ใช้ เป็นตัวทำนาย กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เป็นตัวเกณฑ์ของ 10 รูปแบบการสอบ คือ

1. สาขาประถมศึกษาและการศึกษารวมวัย
2. สาขามัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์
3. สาขามัธยมศึกษาสายศิลปะ
4. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกพลศึกษา
5. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกศิลปศึกษา ศิลปศึกษาและ อุตสาหกรรมศิลป์

6. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา
7. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายวิทยาศาสตร์
8. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายศิลปะ
9. สาขาการศึกษารูปนัยสายวิทยาศาสตร์
10. สาขาการศึกษารูปนัยสายศิลปะ

สมมติฐานของการวิจัย

จากเหตุผลและแนวคิดที่ แบบสอบที่ใช้คัดเลือกนิสิตเข้ามหาวิทยาลัยย่อมเป็นแบบสอบที่มีความตรงเชิงพยากรณ์สูง คือนิสิตที่คัดเลือกเข้ามาที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละสาขาวิชาสูง ย่อมเป็นผู้ที่สามารถเรียนสำเร็จและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาขาวิชานั้นสูงด้วย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

คะแนนจากแบบสอบคัดเลือกพร้อมกันสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละสาขาวิชาได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2521 และ 2522 ซึ่งสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด มีจำนวน 673 คน (เท่าที่ปรากฏหลักฐานหรือเท่าที่มีข้อมูลทุกอย่างครบถ้วน) จากจำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาได้ 829 คน

2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือคะแนนเกรดเฉลี่ยตลอดหลักสูตรและคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมาจาก

1. คะแนนเกรดเฉลี่ยตลอดหลักสูตร นำมาจาก สำนักทะเบียนและประมวลผลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. คะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นำมาจาก กองบริการศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย

3. ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

(Multiple Regression Analysis)

แบบ Forward Inclusion

เพื่อหาสมการถดถอยพหุคูณระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบที่ใช้เป็นตัวทำนายกับตัวเกณฑ์ คือ ผลการเรียนโดยวิเคราะห์ข้อมูลของปีการศึกษา 2521 และ 2522 ร่วมกัน เพราะจำนวนของกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก แต่แยกศึกษาแต่ละสาขาเป็น 10 รูปแบบการสอบ คือ

1. สาขาประถมศึกษาและการศึกษารัฐมวัย
2. สาขามัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์
3. สาขามัธยมศึกษาสายศิลปะ
4. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกพลศึกษา
5. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกศิลปศึกษา ศิลปศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์
6. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา
7. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายวิทยาศาสตร์
8. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายศิลปะ
9. สาขาการศึกษารูปนัยสายวิทยาศาสตร์
10. สาขาการศึกษารูปนัยสายศิลปะ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. นิสิต หมายถึง ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 และ 2522
2. คะแนนการสอบคัดเลือก หมายถึง คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจำแนกคะแนนแต่ละวิชาที่สอบ
3. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

4. สาขาวิชาต่าง ๆ หมายถึง สาขาวิชาที่จัดเป็น 10 รูปแบบการสอบ
คือ

1. สาขาประถมศึกษาและการศึกษาปฐมวัย
2. สาขามัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์
3. สาขามัธยมศึกษาสายศิลปะ
4. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกพลศึกษา
5. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกศิลปศึกษา ศิลปศึกษาและ
อุตสาหกรรมศิลป์
6. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาคณิตศึกษา
7. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายวิทยาศาสตร์
8. สาขาการสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกธุรกิจศึกษาสายศิลปะ
9. สาขาการศึกษารูปนัยสายวิทยาศาสตร์
10. สาขาการศึกษารูปนัยสายศิลปะ

5. สายวิทยาศาสตร์ หมายถึง การสอบคัดเลือกโดยสอบกลุ่มวิชา
ภาษาอังกฤษ กข. ภาษาไทย ก. คณิตศาสตร์ ก. และวิชาเลือกสายวิทยาศาสตร์

6. สายศิลปะ หมายถึง การสอบคัดเลือกโดยสอบกลุ่มวิชา ภาษาอังกฤษ กข.
ภาษาไทย ก. สังคมศึกษา ก. และวิชาเลือกสายศิลปะ

7. วิชาเลือกสายวิทยาศาสตร์ หมายถึง วิชาชีววิทยาหรือวิชาฟิสิกส์ หรือวิชา
เคมี ซึ่งในการสอบต้องเลือกสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง

8. วิชาเลือกสายศิลปะ หมายถึง วิชาสังคมศึกษา กข. หรือวิชา
ภาษาไทย กข. หรือคณิตศาสตร์ ก. หรือภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาเยอรมัน ซึ่งในการ
สอบต้องเลือกสอบวิชาใดวิชาหนึ่ง